

ZYCIE NOWOWOGRÓDZKIE

DIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

W dziesięć lat po odparciu najazdu bolszewickiego

Jak kraj długi i szeroki, cała Polska obchodzi dziś uroczyste 10-tą rocznicę zwycięskiego odparcia najazdu bolszewickiego. Cały naród, cała Polska rozpamiętywać będzie dziś tę przełomową w historii ludzkości chwilę, która uratowała cywilizację od eurazjatyckiego barbaryzmu, a Polsce ostatecznie dała pełnię niepodległości.

Dziesięć lat temu w pamiętne dni 8 sierpnowych armij sowecka, upojona chwilowym powodzeniem, w niepowstrzymanym, zdawałoby się, pochodzie szła w głąb Polski, aby — jak zapowiadał buńczucznie Tu haczwaki — po trupie Rzeczypospolitej pójść na zachód i rozpalic ogień wszechświatowej rewolucji, aby po skomunistaowaniu Polski, pchnąć awangardę komunizmu do Niemiec i przez

opowienie niestabilizowanej jeszcze wewnętrznie, a więc podatnej do socjalnych eksperymentów republiki niemieckiej — narzucić swoją wolę całej Europie.

Ten gigantyczny plan, unicestwienie niezłomną wolą i geniuszem Wodza Narodu Marszałka Piłsudskiego załamany, u wrót Warszawy. Armia bolszewicka rozbita genialnym, na miarę napoleońską pomysłowym, manewrem Naczelnego Wodza rozszarpała się, by po nieudanej próbie stawienia oporu nad Niemnem i pod Lądą zostac odrzuconą na listę obecnego koronu, który traktem ryzykiem uznany został za stałą polsko-bolszewicką granicę.

Dziesięć lat temu po naszym decydującym zwycięstwie ustaly walki, opuszczone zostały lufy

armatnie, biała flaga wzniesiona została pomiędzy walczącymi dotąd zaciekle armjami.

Dziesięć lat temu uwlezione zostały nadludzkie wysiłki Wodza Narodu zwycięstwem, pełnią niepodległości.

Bo wprawdzie dwa lata przedtem, z chwilą powrotu Marszałka Piłsudskiego z Magdeburga do Warszawy i wstąpienia Mu przez cały dosłownie naród, berła dyktatorskiej wiedzy nad Polską, oraz obrojenie Niemiec — odzyskaliśmy niepodległość, była ona jednak w najwyższym stopniu iluzoryczna. Bo na wszystkich frontach musieliśmy Polskę krawać, musieliśmy zmagac z wrogami, którzy jej prawa do niepodległości odnawiali. Za granicą uznano prawo Polski do niepodległego bytu i dala temu wyraz w Traktacie Wersalskim.

Nie miała jednak, czy raczej nie chciała mieć środków, aby to dane Polsce prawo, w życie wprowadzić. Zresztą zagranica wpatrzona wówczas w miraż przyszłej wielkiej Rosji, ludzita się, że niedługo nastąpi w niej ład i będzie jak przed wojną, realną i współdziałającą z naszą siłą. Dlatego zagranica nie dała nam granic wschodnich. Te granice trzeba było wywalczyć orężem.

Marszałek Piłsudski postawił sobie za zadanie dać zagranicy fakt dokonany, narzucić światu swoją wolę orężem, wysiłkiem krwi. Listopad 1920 roku to owoc nadludzkiego wysiłku Marszałka Piłsudskiego, który nawet wbrew woli narodu, chciał Polsce przywrócić szerokie Batorywe szlaki rozwojowe, pchnąć ją na drogę sprawę mocar-

stwowego rozwoju, na drogę, na którejby się spotkały wszystkie te narody, co Wielką przedrozbiorową Polskę tworzyły. Narodowi Polscy w latach walk z bolszewikami niestety nie stanęli na wysokości zadania i gigantyczne plany Wielkiego Wodza przekreślił. Cały więc wysiłek Wodza skierowany być musiał do zakreślenia granicami polskimi takiego terytorjum, któreby dorównywało i któreby było w zgodzie z prawdami, nurtującymi — wówczas w większości społeczeństwa. I ten wysiłek uwleczony został w pełni pozytywnym rezultatem Bolszewicy zwyciężeni, rozbił musieli przyjąć także warunki, jakie im naród postawił. Ale traktat ryski jest traktatem ludźmi małych, którzy nie zdawali sobie sprawy, jak wielką miłą

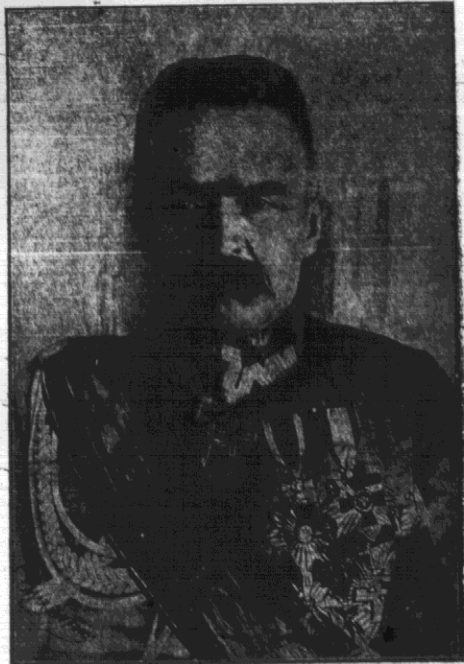
wobec historii pełnią, ludzi, którzy Polska nazywać będzie zawsze pomniejszycielami Rzeczypospolitej, bo owoc genialnego zwycięstwa Wodza Narodu Marszałka Piłsudskiego oddany w ręce przedstawicieli narodu na nieuprawnionej znalazł się glebie.

Mineło 10 lat, z których perspektywy widzimy całą przepaść, jaka istniała wówczas między geniuszem Marszałka Piłsudskiego, a tak zwanymi przedstawicielami narodu. Ta przepaść wyrównywana jest w ciągu ostatnich kilku lat — przez obóz Piłsudskiego, obóz, który postawił sobie za zadanie wypieścić z duszy narodu osad niewolli i wydobyc na powierzchnię duszy całego społeczeństwa nowe wartości, dać niedowi nowę drogi rozwoju — budować Polskę Wielką.

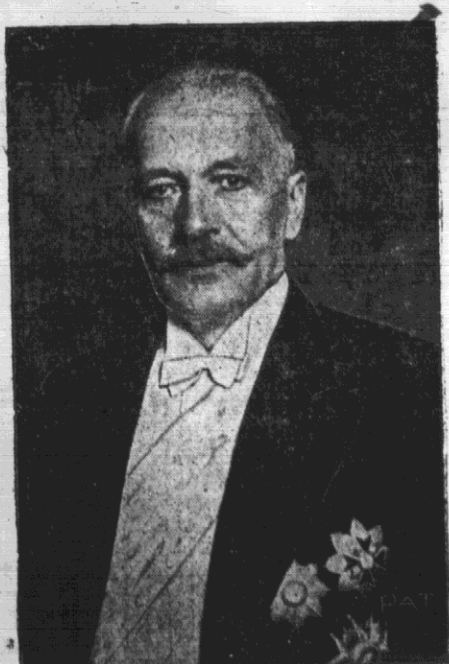
Od narodu polskiego zależać będzie, czy nad przepaścią tą przetrzucony zostanie narezecie most, z którego do Polski z przed lat 10 cłu niebyłoby powrotu.

Wiele wodaświe, geniusze narodu zjawiają się raz na długiej przestrzeni stuleci. Nieszczęściem Polski było, że w ciągu długich stuleci nie potrafiła z siebie wykrzesać jednostki, wyrastającej ponad zdeprawowany w ciągu wieków naród, jednostki, któraby narzuciła społeczeństwu swą wolę, otrząsnęła ją z historycznych przywar, co doprowadziły raz już Polskę do upadku, a jeszcze przed niespełna pięćdziesiąt laty, postawiły kraj nad przepaścią.

Dziesięćlecie rocznica odparcia najazdu bolszewickiego, urutowania cywilizacji, winna więc społeczeństwu przypomnieć, nie tylko pełne chwały dni, których wspominalość możemy się słuszenie przed całym cywilizowanym światem upajać. Ten moment winien równocześnie otworzyć całemu społeczeństwu oczy na tę smutną wymowę faktów historycznych, że w dączeniu Marszałka Piłsudskiego do Wielkiej Polski naród przed 10 laty nie dotrzymał Mu kroku. Ten swój karygodny błąd musi naród teraz naprawić. Bo droga Marszałka do Wielkiej Polski jeszcze nieprzebyta.

Marszałek Józef Piłsudski

Prezydent Rzplitej Ignacy Mościcki

OBRADY KOMISJI EKSPERTÓW ROLNYCH

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Wczoraj przez cały dzień trwały w Warszawie obrady sesji ekspertów rolnych państw: Europy środkowej i południowej w sprawie kredytu rolnego. Prace sesji ekspertów, prowadzone są w bardzo szybkim tempie i potrwać prawdopodobnie do dn. 15 bm.

ENDECY GŁOSUJĄ NA CENTROLEW

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Szereg organizacji prowincjonalnych Stronnictwa Narodowego z tych okręgów, w których lista endecka została unieważniona, zwraca się z zapytaniem do centrali tej partii na kogo mają oddać swe głosy. W dniu 6 bm. centrala Stronnictwa Narodowego odpowiedziała, że w okręgach, w których lista Stronnictwa Narodowego została unieważniona, mają głosować na Centrolew.

Zjazd byłych uczestników walk o Wilno

(Tel. od wt. kor. z Wilna)

Wczoraj w Wilnie odbył się zjazd b. uczestników walk o Wilno. Obrady rozpoczęły się o godz. 13 m. 30 w sali teatru na Pohulance. Sala wypełniona po brzegi. Obok przydykającego stoła, zbierała się poczta zastandowców związków b. wojskowych wchodzących w skład Federacji. Przewodniczącym zostaje jednogłośnie wybrany gen. Żeligowski. Poza tym do prezydium weszli ks. Biskup Bandurki, wojewodowie Rzekiewic i Kościelkośki, insp. armji gen. Dab Bierascki, prezes Federacji b. obrońców ojczyzny wojewodowa Kirtkila, prezydent miasta Polejewski, pierwszy prezes Komitetu rządzącego Litwą i Środkowej mecz. Abramowicz, gen. Mokrzecki i inni. Zebrań urzędoweli otrzymania manifestację gen. Żeligowskiego z następnego gen. Żeligowski w czasie swego przemówienia podkreślił, że w pierwszym rzędzie należy się ten bój Wielkiemu Synowi ziemi Wileńskiej Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu. Długo słuchające oklaski towarzyszyły tym słowom gen. Żeligowskiego.

W końcu postanowiono powołać do życia nową organizację pod nazwą „Związek b. Żeligny Litwy Środkowej i Obrońców Wilna”. Następnie wystano jeszcze depesze holdownicze do p. Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz Marszałka Piłsudskiego.

Drukarnia paszkwilów na Marsz. Piłsudskiego w sztabie endeckim w Krakowie

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Władze bezpieczeństwa w Krakowie otrzymały informację, że za pośrednictwem poczty przesyłane są do poszczególnych osób nielegalne ulotki paszkwilijyczne obrażające Marszałka Piłsudskiego, a pochodzące od sztabu Obwlepu i Stronnictwa Narodowego. W związku z tem przeprowadzona została u działaczy endeckich rewizja, w wyniku której, u aboienta medycyny Mieczysława Martowskiego znaleziono tajną drukarnię domową, w której odbywano wspaniałane ulotki. Martowskiego aresztowano, a drukarnię epieczętowaną.

Walki w Nieswieżu w 1919 r.

Wielki dzień w Nieswieżu. W mieście odbędzie się zjazd...

Jeszcze w roku 1917, po upadku cesarstwa, Polacy z oddziałami wojskowymi w 2 Armii...

Niełatwemu zajęciu bolszewicy, a następnie zostali on okupowany przez Niemców w r. 1918...

Wielki dzień w Nieswieżu. W mieście odbędzie się zjazd...

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Nieswieżu poświęcenie i oddanie pomnika...

Zgubiony w dn. 26 października...

Niezapomniana postać

Twarz słońca, jak gdyby z granitu, oczy w dal wpatrzone...

Nowogródek w 10-tą rocznicę odparcia najazdu bolszewickiego

Otoczony chmurami i polkami rześkiego deszczu Nowogródek w wieczór wtoreczny...

W poprzek ulic wybiegających z Ryńska w szeroki świat...

Wczoraj wieczorem Nowogródek oddał, hold bohaterkiej pamięci żołnierzy poległych w obronie Ojczyzny...

Ciekawa rozprawa sądowa w Poznaniu

POZNAŃ 10.11. Spadł powłoc w Poznaniu wydal wczoraj wyrok w sprawie profesora...

Proces b. senatora Roguli

WILNO, 10. XI. Dnia 19 bm. Sąd Apelacyjny w Wilnie...

Wybuch w fabryce Solvay

KRAKÓW 10. XI. Wczoraj rano w fabryce sody Solvay w Borku...

KINO-TEATR MIEJSKI w Nowogródku. Dziś i dni następnych. „Mogła Nieznanego Żołnierza”

ARSENAL BRONI W REDAKCJI „GAZETY WARSZAWSKIEJ”

W toku rewizji przeprowadzonej przez policję w lokalu „Gazety Warszawskiej” w dniu 8 bm. znaleziono 9 rewolwerów...

W dniu dzisiejszym rano p. Wojewoda Beckowicz wyjechał do Nieswieża...

Obrazy komisji przygotowawczej do konferencji rozbrojeniowej

GENEWA 10. XI. Na wczorajszym przedpołudniowym posiedzeniu komisji przygotowawczej...

Dalsze obrady rozbrojeniowe

GENEWA 10. XI. Na popołudniowym posiedzeniu komisji przygotowawczej...

O rozbrojeniu na morzu

GENEWA 10. XI. Strefowiec delegacji Wielkiej Brytanii...

Zgon Teodora Modrakowskiego

LOS ANGELES 10. XI. W Hollywood zmarł w wieku 58 roku życia znany malarz...

Rewizja w klubie weteranów wszystkich wojen

CHICAGO, 10. XI. Na zasadzie rozporządzenia prokuratora policja Chicago...

KINO-TEATR MIEJSKI w Nowogródku. Dziś i dni następnych. „Mogła Nieznanego Żołnierza”

Za darmo udziałem każdej pani

udziałem każdej pani podczas upławów Kaidy...

Stanowisko Żydów m. Nowogródka w sprawie wyborów

W sobotę dnia 8 XI o godzinie 7-jej odbył się w sali Strazy Pożarnej w Nowogródku...

Wzrost wiatru

11 Wtorek. Dnia 20.11.1937. Wzrost wiatru zachodni...

Biuletyn stacji meteorologicznej w Nowogródku z dnia 10. XI. 37.

10. XI. 37. Ciśnienie powietrza 754, kierunek wiatru zachodni...

Wyjazd p. Wojewody Beckowicza do Nieswieża

W dniu dzisiejszym rano p. Wojewoda Beckowicz wyjechał do Nieswieża...

Apel do społeczeństwa

Nowogródki! Powiatowy Komitet Ochoty Działacza...

Za poległych w obronie współobywateli

W dniu wczorajszym policja naszego województwa...

Włosianstwo polskie i białoruskie pow. baranowickiego masowo garnie się pod sztandar Marszałka Piłsudskiego

BARANOWICZE (kor. w.). Ze wszystkich stron powiatu...

Włosianstwo polskie i białoruskie pow. baranowickiego masowo garnie się pod sztandar Marszałka Piłsudskiego

Zabranie na zjeździe 9 listopada 1930 r. Prezesi i Naczelnicy...

Odnaczeni krzyżami „Odrodzenia Polski”

W związku z uroczystością rocznicy Niepodległości...

Gmina snowska w szeregach B.B.

NIESWIEŻ (kor. w.). Na terenie gminy snowskiej odbyły się...

Stanowisko Żydów m. Nowogródka w sprawie wyborów

W sobotę dnia 8 XI o godzinie 7-jej odbył się w sali Strazy Pożarnej w Nowogródku...

Na froncie wyborczym Nowogródzczyzny

Ze zjazdu delegatów gminnych białoruskich Komitetów Wyborczych Współpracy z Rządem w Stołpcach

STOLPCE (kor. w.). W dniu 7 listopada r. b. odbył się w Stołpcach zjazd delegatów...

Dołose uchwały prezesów i naczelników Strazy Pożarnej pow. nowogródzkiego

W dniu 9 b. m. został zwołany przez Zarząd Okręgowego Związku Strazy Pożarnej...

Włosianstwo polskie i białoruskie pow. baranowickiego masowo garnie się pod sztandar Marszałka Piłsudskiego

BARANOWICZE (kor. w.). Ze wszystkich stron powiatu...

Włosianstwo polskie i białoruskie pow. baranowickiego masowo garnie się pod sztandar Marszałka Piłsudskiego

Zabranie na zjeździe 9 listopada 1930 r. Prezesi i Naczelnicy...

Odnaczeni krzyżami „Odrodzenia Polski”

W związku z uroczystością rocznicy Niepodległości...

Gmina snowska w szeregach B.B.

NIESWIEŻ (kor. w.). Na terenie gminy snowskiej odbyły się...

Włosianstwo polskie i białoruskie pow. baranowickiego masowo garnie się pod sztandar Marszałka Piłsudskiego

BARANOWICZE (kor. w.). Ze wszystkich stron powiatu...

Włosianstwo polskie i białoruskie pow. baranowickiego masowo garnie się pod sztandar Marszałka Piłsudskiego

Zabranie na zjeździe 9 listopada 1930 r. Prezesi i Naczelnicy...

Odnaczeni krzyżami „Odrodzenia Polski”

W związku z uroczystością rocznicy Niepodległości...

Arestowanie Machaya

Jak wiadomo ostatni Sejm na wniosek stronnictwa, wchodzących obecnie w skład Centrolewu...

Uroczystości 10-cio lecia odparcia najazdu bolszewickiego w Słonimie

SŁONIM (kor. w.). W związku z 10-cio leciem rocznicy odparcia najazdu bolszewickiego...

Żydowskie wiece przedwyborcze

SŁONIM (kor. w.). W sobotę dnia 9 bm. odbyły się przedwyborcze wieczerze informacyjne...

Miejski Komitet Wyborczy Kobiet w Stołpcach

STOLPCE (kor. w.). W dniu 7 b. m. o godzinie 17-jej odbyło się w lokalu Stow. Kulturalno-Osw. „Reduta” w Stołpcach...

Zebrań organizacyjne Komitetu Wyborczego Kobiet w Nalibokach

WOŁOŹYŃ (kor. w.). W sali Urzędu odbyły się zebrań organizacyjne kobiet...

Ludność wsi Liskowo gm. siniawskiej przykładem dla wszystkich

NIESWIEŻ (kor. w.). Dnia 4 b. m. odbył się wieczór dyskusyjny przy udziale przeszło 200 osób...

